

บทที่ 3

ระเบียบวิธีศึกษา

วิธีศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา” ครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) และเทคนิคการฉายความคิด (Projective Technique) จากนักเรียนนักศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล ได้แก่ นครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรสาคร และนำเสนอผลงาน วิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งได้แก่ นครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี และ สมุทรสาคร โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบจงใจ (Purposive Sampling) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย เลื่อนักเรียนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และ สมุทรปราการ เนื่องจาก เป็นพื้นที่ที่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทอยู่เป็นประจำ เป็นตัวแทนของกลุ่ม ผู้วิจัยเลือกนักเรียน นักศึกษาทั้งที่เคยมีและไม่เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน จำนวน 4 กลุ่ม รวมทั้งหมด 32 คน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อ พฤติกรรมทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน รูปแบบพฤติกรรมทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกัน และแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน และนำผลที่ได้จากการศึกษามาประเมิน และนำมาเป็นแนวทางในการหาแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันของนักเรียนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) และเทคนิคการฉายความคิด (Projective Technique) กับนักเรียนนักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ทั้งสถาบันของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non Probability) แบบจงใจ โดยผู้วิจัยคาดว่าจะเป็นตัวแทนของกลุ่ม (Purposive Sampling) ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีดังกล่าวนี้ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เทคนิคการฉายความคิด (Projective Technique) ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อป้องกันการปกป้องตนเองของผู้ตอบคำถาม ซึ่งในบางคำถามผู้ตอบอาจไม่สามารถที่จะอธิบายหรือพูดออกมาได้เนื่องจากคำตอบอาจส่งผลกระทบต่อจิตใจผู้ตอบได้ ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคการฉายความคิดมาใช้ โดยเลือกใช้วิธีการเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งในการฉายความคิด โดยผู้วิจัยมีคำถามให้ ผู้ตอบเขียนตอบโดยมีประโยคเริ่มต้นให้และเว้นที่ว่างไว้ให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคเพื่อให้ประโยคนั้นสมบูรณ์ โดยใช้คำถามที่มีลักษณะคล้ายการถามตรง ๆ ด้วยคำถามเปิด (Open-Ended questions) เทคนิคนี้จะให้ผู้ตอบตอบทันทีหลังจากเห็นประโยคนั้น ซึ่งมักเป็นคำตอบที่ไม่มีการแต่งเติมความคิดแต่อย่างใด

การสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นวิธีพูดคุยซักถามแบบกลุ่ม ระหว่างกลุ่มนักเรียนนักศึกษา กับผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีแนวคำถาม (Questions guide line) ที่ได้กำหนดขึ้นอย่างครอบคลุมรอบด้านต่อประเด็นปัญหาวิจัย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับรูปแบบพฤติกรรมกระทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน ทศนคติและการรับรู้ต่อพฤติกรรมกระทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาคาถะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันของนักเรียนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดถี่ถ้วน และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อตอบประเด็นปัญหาในการวิจัยต่อไป

ส่วนการสัมภาษณ์ในบรรยากาศกลุ่มนั้น ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มกับนักเรียนนักศึกษา ประเภทวิทยาลัยเทคนิค ทั้งที่เคยมีประสบการณ์ และไม่เคยมีประสบการณ์ในการกระทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน ซึ่งในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์ และขออนุญาตกลุ่มในการสนทนาถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในด้านต่าง ๆ ของผู้ถูกสัมภาษณ์ รูปแบบของการกระทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันที่เคยเข้าร่วม หรือที่

เคยพบเห็น สาเหตุที่เข้าร่วม และไม่เข้าร่วมการทะเลาะวิวาท รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์จำนวน 4 กลุ่ม โดยจำแนกเป็น นักเรียนนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 กลุ่ม และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 2 กลุ่ม

จรรยาบรรณในการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการบนหลักการรักษาสีทิมมนุษยชนของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ ด้วยการป้องกันสิ่งที่คาดว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้ข้อมูลได้ ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นจรรยาบรรณในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ สิ่งที่ผู้วิจัยตระหนักและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลคือ

1. ในการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ผู้วิจัยให้ความเคารพในสิทธิความเป็นมนุษย์ของนักเรียน นักศึกษาผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยจะให้เกียรติ สร้างความไว้วางใจ แนะนำตนเอง อธิบายถึงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือให้การดำเนินการสัมภาษณ์นั้นเป็นไปด้วยความเต็มใจของผู้ให้ข้อมูล
2. ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียง และจดบันทึกประเด็นสำคัญ โดยอธิบายให้ผู้ให้ข้อมูลทราบล่วงหน้าว่าข้อมูลที่ได้อาจทั้งหมดจะถือเป็นความลับ และในระหว่างการสัมภาษณ์ ถ้าหากผู้ให้ข้อมูลไม่ยินดีตอบคำถาม หรือขอยุติการให้ข้อมูลก็สามารถจะกระทำได้
3. การได้ข้อมูลเชิงลึก ละเอียดย่อยบางประการที่อาจเป็นผลเสียต่อผู้ให้ข้อมูลหลักถ้าหากมีการแพร่พรายออกไป ผู้วิจัยจะจัดเก็บข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นอย่างดี กล่าวคือ นอกจากจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อการศึกษาโดยไม่ระบุชื่อที่จริงแล้ว ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นความลับที่สุด

การวิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันของนักเรียนอาชีวศึกษา” จะนำเสนอในลักษณะของการบรรยายเชิงพรรณนา (Description) ด้วยกระบวนการแยกแยะข้อมูล ศึกษาเปรียบเทียบ ให้ความหมาย (Conceptual) และจัดหมวดหมู่ (Categorizing) ให้กับข้อมูล เมื่อผู้วิจัยแยกแยะข้อมูลได้แล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาเชื่อมโยงกับแนวคิดและทฤษฎี เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา